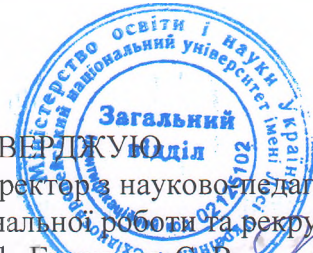

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилук С. В.

Протокол № 1 від 19.09 2018 р.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЛІНГВІСТИКА

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузь знань – 03 Філологія

спеціальність – 035 Філологія

освітня програма – Прикладна лінгвістика

Програма навчальної дисципліни «Експериментальна лінгвістика» для студентів за напрямом підготовки 035 Філологія, спеціальністю «прикладна лінгвістика»
“29”серпня, 2018 р. - ___с.

Розробники: к.ф.н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Рогач О.О., к.ф.н. доцент кафедри прикладної лінгвістики Макарук Л.Л.

Рецензент: Коляда Е. К., к.ф.н., професор, завкафедри практики англійської мови

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 30.08.2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (Біскуп І.П.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології

протокол № 1 від 30.08.2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету іноземної філології _____ (Павлюк А.Б.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна /заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	03 Філологія 035 Філологія	нормативна / <u>за вибором</u>
Модулів 2	Спеціальність Прикладна лінгвістика	Рік підготовки 2
Змістових модулів 2		Семестр 3
ІНДЗ: <u>є / нема</u>		Лекції 22 год.
Загальна кількість годин 120		Практичні (семінари) 22 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Лабораторні - год.
Аудиторних 2		Самостійна робота 68 год.
самостійної роботи 1		Консультації 8 год.
індивідуальної роботи 1		Форма контролю: <u>залік /</u> екзамен

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна /заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	03 Філологія 035 Філологія	нормативна / <u>за вибором</u>
Модулів 2	Спеціальність Прикладна лінгвістика	Рік підготовки 2
Змістових модулів 2		Семестр 4
ІНДЗ: <u>є / нема</u>		Лекції – 10 год.
Загальна кількість годин 120		Практичні (семінари) 10 год.
Тижневих годин (для заочної форми навчання):	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Лабораторні - год.
Аудиторних 2		Самостійна робота 86 год.
самостійної роботи 1		Консультації 14 год.
індивідуальної роботи 1		Форма контролю: <u>залік /</u> екзамен

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Основна мета навчальної дисципліни** - дати студентам базові знання про експериментальну методику дослідження мови з метою подальшого використання набутих знань на практиці.

1.2. **Основні завдання** - ознайомити студентів з історією виникнення та розвитку експериментальної лінгвістики, вимогами до організації та проведення наукового експерименту, способами обробки емпіричних даних, навчити здійснювати експериментальний аналіз англійського та українського лексикону з метою продуктивного використання його результатів на практиці.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати:

- етапи проведення експерименту;
- специфіку проведення експериментів, зважаючи на сферу дослідження.

вміти:

- застосовувати набуті знання у процесі проведення лінгвістичних експериментів;
- здійснювати власне наукові та асоціативні експерименти у галузі семантики, фонетики та синтаксису.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години / 2 кредити ECTS.

2. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. History and development of Experimentation.

Тема 1. History of Experimentation, its advantages and disadvantages.

The history of experimental method, achievements and discoveries in the areas of science, scientists who introduced experimentation as a method of research.

Тема 2. Types of Experiments.

The content and definition of an experiment, scientific experiment and its requirements, experimentation in science, ethics of experimentation.

Змістовий модуль 2. Experimentation in Linguistics

Тема 1. Experimental Phonetics

Types of phonetics, development of experiments in phonetics and their validity, experimental studies of sounds, speech patterns, and dialects.

Тема 2. A framework for Semantic Experiments

Types of meaning, Componential Analysis in the Experimental Study of Semantics associative experiments, instrumental methods of semantic research.

Тема 3. Data Processing in Experimental linguistics

Formulae and tables of the data processing, validity of results.

3. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. History and development of Experimentation.							
Тема 1. History of Experimentation, its advantages and disadvantages.	24	4	4			12	4
Тема 2. Types of Experiments	26	4	4			16	2
Разом за змістовим модулем 1	50	8	8			28	6
Змістовий модуль 2. Experimentation in Linguistics							
Тема 3. Experimental Phonetics	26	4	4			14	4
Тема 4. A framework for Semantic Experiments	22	4	4			12	2
Тема 5. Data Processing in Experimental linguistics	26	6	4			14	2
Разом за змістовим модулем 2	72	14	14			40	4
Усього годин	120	22	22			68	18

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. History and development of Experimentation.							
Тема 1. History of Experimentation, its advantages and disadvantages.	22	2	2			16	2
Тема 2. Types of Experiments	22	2	2			16	2
Разом за змістовим модулем 1	44	4	4			32	4
Змістовий модуль 2. Experimentation in Linguistics							
Тема 3. Experimental Phonetics	24	2	2			16	4
Тема 4. A framework for Semantic Experiments	24	2	2			18	2
Тема 5. Data Processing in Experimental linguistics	28	2	2			20	4
Разом за змістовим модулем 2	76	6	6			54	10
Усього годин	120	10	10			86	14

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Seminar 1	2
	1. From the history of experimental linguistics.	
	2. Methods of research in experimental linguistics.	
	3. Experiments and their types.	
	4. Experimentation in Linguistics.	
2	Seminar 2	2
	1. Experimental design and its constituent parts.	
	2. Scientific experiments: conditions and objectivity.	
	3. Hypothesis and its types.	
	4. Ethics and political correctness of experimentation.	
3	Seminar 3	2
	1. Experimentation in natural sciences.	
	2. Technical requirements of experimentation.	
	3. Experimental Phonetics.	
	4. Experimentation and speech therapy.	
4	Seminar 4	2
	1. Experimentation in morphology.	
	2. Word meaning and its semantic features.	
	3. Types of meaning: denotative, connotative, and associative.	
	4. Componential analysis in the experimental study of semantics.	
5	Seminar 5	2
	1. Experimental study of semantics.	
	2. Experimental methods of semantic features differentiation.	
	3. E. Bendiks' method of the experimental study of semantics.	
	4. The test phrase completion method.	
5. Samples of experiments.		

	1. Associative experiments: direct and indirect experiments. 2. Experimental study of syntax. 3. Experimentation in the language teaching. 4. Samples of experiments.	
7	Seminar 7 1. Data processing in experimental linguistics. 2. Validity of experimental results. 3. Computers in experimental linguistics. 4. Samples of experiments.	10
	Разом	22

5. Самостійна робота

№ з/п	Тема
1	L. Shcherba's works on experimentation in linguistics
2	G. Prideaux and his studies of experimental linguistics
3	Experimental linguistics in Ukraine
3	The study of vocabulary in a psycholinguistic experiment
5	Experimental studies of dialects
6	Methods of experimental analysis of speech
7	Types of semantic hypotheses and their verification
8	Experimental psychosemantics: theory, practice, diagnosing
9	Language and speech as an object of linguistic experiments
10	Experimental studies of dialects

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту й відображають індивідуальну роботу студента. Індивідуальні завдання виконуються студентом на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять; вони охоплюють зміст навчального курсу в цілому. Враховуючи специфіку навчального курсу "Експериментальна лінгвістика" індивідуальним завданням є проведення лінгвістичного експерименту або лінгвістичного інтерв'ю:

1. Write the experimental design and conduct an experiment in the sphere of phonetics /morphology/ syntax or semantics. Define media and mode taking into consideration the results which were obtained. If possible, draw the scale or the diagram to represent the results.

2. Perform a linguistic interview.

7. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод застосовують для передавання значного масиву інформації.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, викладач, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку (письмовий тест).

Залікові питання:

Experiments and their types.
 Experimental design.
 Hypothesis and its verification.
 Ethics and management of experimentation.
 Scientific and experimental methods of studies.
 From the history of experimental linguistics.
 Types of phonetics and development of experiments in phonetics.
 Experimental studies of sounds, speech patterns, and dialects.
 Experimentation and speech therapy.
 Semantic experiments.
 Types of meaning and instrumental methods of semantic research.
 Componential analysis in the experimental study of semantics.
 Associative experiments: design, procedures and data processing.
 Linguistic interviews and their validity.
 Experimental studies of syntax.
 Experimentation in Pedagogy and methods of teaching
 Data Processing in Experimental linguistics
 Formulae and tables of the data processing, validity of results.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання студентів проводяться через усні відповіді на семінарських заняттях, підготовку та презентацію індивідуальних проектів, а також письмовий тест в кінці IV семестру.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (має = 40 балів)					Модульний контроль (має = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2			Модуль 3	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			ІНДЗ	МКР
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	5	60
7	7	7	7	7		

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
------------	--------	-------------------------------

за всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

11. Методичне забезпечення

Немає

12. Список джерел

- Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикологія англійського мови: Учеб. посібник для студентів/ Г.Б. Антрушина, О. В. Афанасьєва, Н.Н. Морозова. - 3-є изд., стереотип. - М.: Дрофа, 200L - 288 с.
- Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. - М.: Высш. шк., 1991. - 140 с.
- Василевич А.П. Исследование лексики в психолінгвістическом експерименті. - М., 1987.
- Глухова Т.П. Управление експериментом по выявлению ефективності кінесіологічних прийомів в практиці навчання іноземними мовами // Мир мови і міжкультурна комунікація: Матеріали міжнародної науково-практ. конференції. В 2-х ч. - 4.1. - Барнаул: Изд-во БГПУ, 2001. - С. 71-77.
- Левицкий В.В., Стернин И. А. Экспериментальные методы в семасіологіі. - Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1989. - 192 с.
- Методы експериментального аналізу мови (21-23 червня 1968 г.) / Тезиси доповідей до республіканському симпозиуму / Редкол. К.К. Барышнікова. - Минск, 1968. - 145 с.
- Пескар В.И., Шабанова Т.Д. Опыт експериментального дослідження англійських просторових прийомів "above", "over" // Сборник научных трудов БГПИ. Серия гуманитарных наук. - Уфа, 1998.
- Попова З. Д., Стернин И. А. Лексическая система мови. - Воронеж: Изд-во ВГУ, 1984. - 146 с.
- Порівняльні дослідження з граматики англійської, української та російської мов. Ангаценко Л.В., Вовк В.М., Зорівчак Р.П. та ін. / Відп ред. Жлуктенко Ю.О. - К. : Наукова думка. 1981. - 345 с.
- Селевёрстова О.Н. Некоторые типы семантических гипотез и их верификация // Гипотеза в современной лингвистике. - М. : Наука, 1980.
- Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія. АН України. Ін-т мовознавства. - К. : Наукова думка, 1973. - 436 с.
- Шмелёв А. Введение в експериментальную психосемантику: теоретико-методические основания и психодіагностические возможности. - М. : Изд-во МГУ, 1983.
- Фрумкина Р.М. Гипотеза в современной лингвистике. - М. : Наука, 1980.
- Фрумкина Р.М. Язык и мышление как проблема лингвістического експерименту // Изв. АН СССР, Сер. лит. и языка. - 1981. - т. 40. - №3.
- Експериментальна і прикладна морфологія: Межвуз. сб. науч. тр. / Редкол. Д. С. Гордон и др. – Чебоксары : ЧГУ, 1988. - 111с.
- Експериментальна фонетика. - М. : Изд-во МГУ, 1989. - 175 с.

- Экспериментальные фонетические исследования в области русской диалектологии / АН СССР. Ин-трус. яз. - М. : Наука, 1977. - 293 с.
- Экспериментально- фонетический анализ речи: проблемы и методы: Вып. 1, - Л., 1984; Вып.2. - 1989.
- Arnold I. Lexicology of the English Language. - М. : "Prosveshchenie", 1966.- 346 p.
- The Canadian Journal of Linguistics. Experimental Linguistics // Edited by Gary D. Prideaux and W. J. Baker. - Canada, Alberta University, 1976. – 125 p.
- Graham Marcus. Voice branding in America.- Alpharetta, GA,USA. - 2007. - 140 p.
- Language Teaching and Applied linguistics. - Longman, 1999. - 423 p.
- Mahmoudian Morteza. Modern Theories of Language. The Emperical Challenge. - Durham and London: Duke University Press, 1993. - 231 p.
- O'Grady William, Dobrovolsky Michael, Katamba Francis. - Contemporary Linguistics. - Longman, 2006. - 755 p.
- Perspectives in Experimental Linguistics // Edited by Gary D. Prideaux. - Amsterdam: John Benjamins B.V., 1979. - 176 p.
- Prideaux Gary Dean, Bruce L. Denying, and William J. Bakers. Experimental Linguistics: Integration of Theories and Applications. – Ghent : Story - Scientia, 1980.- 313 p.